

PODPORA BIOMETANU V ČESKU JE KLÍČOVÁ PRO UDRŽENÍ DOMÁCÍ PRODUKCE

2.12.2024 - Kamila Žitňáková | Crest Communications/ENERGY FINANCIAL GROUP

Zatímco výroba biometanu v mnoha státech Evropy roste a stává se prioritou pro naplnění cíle EU dosáhnout produkce 35 miliard m³ do roku 2030, v jeho výrobě v Česku zaostáváme. Ve srovnání například s Dánskem, který jej ročně vyprodukuje 97,3 Nm³, jsme u nás dle průběžných dat z tohoto roku vyráběli pouze 0,6 Nm³ zeleného plynu. To odráží i nižší míru investic do jeho výroby s níž souvisí nedostatečně funkční systém dotační podpory.

Biometan byl v České republice dlouho přehlížen. Evropská komise teprve loni na podzim schválila tuzemský program provozní podpory, zaměřený na pokrytí nákladů spojených s výrobou biometanu, a to do konce roku 2025 v hodnotě 60 miliard korun. Až letos tak mohli výrobci začít čerpat provozní podporu alokovanou státem na 20 let ve formě zeleného bonusu, který je navázán na referenční cenu plynu. Výši bonusu stanovil Energetický regulační úřad (ERÚ) pro letošní rok na 973 Kč/MWh, přičemž pro příští rok se zvýší až na 1 525 Kč/MWh. *„Na rozdíl od investiční podpory, která je jednorázovou dotací určenou na výstavbu nebo modernizaci bioplynových stanic za účelem výroby biometanu, se provozní podpora vyplácí průběžně a má zajistit ekonomickou udržitelnost provozu. Čerpání této podpory ale nyní brzdí nejistota ohledně jejího nastavení od roku 2026,“* vysvětluje Tomáš Voltr, výkonný ředitel skupiny EFG.

Současné nastavení provozní podpory pro výrobce biometanu v Česku nemusí být samo o sobě dostatečně motivující, zejména když ho porovnáme s cenami, které lze dosáhnout prodejem tzv. zeleného plynu do některých zahraničních zemí, kde je trh rozvinutější a vytvářejí dostatečnou poptávku. Jedním z prvků obchodu s OZE je v ČR záruka původu (například biometanu), certifikace vydávaná státem, která slouží k prokazování snižování emisí a produkce zelené energie. *„Pokud ale biometan splňuje požadavky na udržitelnost, lze jej obchodovat i s mezinárodní certifikací jako je ISCC, kterou například naše rapotínská výrobní úspěšně obhájí již pátým rokem. To však částečně koliduje se zájmy státu, který by měl usilovat o snížení vlastní uhlíkové stopy a podporovat, aby se zde vyrobený biometan využíval na domácím trhu,“* doplňuje Tomáš Voltr. Dodává také, že podpora se mimo jiné nevztahuje na biometanové stanice uvedené do provozu před rokem 2023, tedy stanici EFG Rapotín BPS, která byla v Česku prvním produkčním místem, a předznamenala vývoj lokálního trhu.

Podoba podpory biometanových stanic od roku 2026 je nyní předmětem diskusí v rámci novely energetického zákona lex OZE III. Podle návrhů Ministerstva průmyslu a obchodu ČR by již neměla mít formu zeleného, ale aukčního bonusu. Výrobci by tedy o výši podpory mezi sebou soutěžili v dražbách. To je způsob, který může zavést více tržních prvků a snížit náklady, ale zároveň může vyvolat další nejistotu investorů, kteří předem vynaloží finanční prostředky bez jistoty, jak v aukci uspějí. Hrozí tedy, že takový systém rozvoj biometanu zpomalí, a odborníci proto navrhuji spíše zachovat současný model podpory.

„Ačkoli vzhledem k naší strategii nejsme závislí na dotacích na výrobu biometanu a nečerpali jsme je pro žádné z našich provozů, vnímáme, že absence efektivního systému značně omezuje schopnost výrobců a investorů plánovat projekty v této oblasti. Pokud se situace nevyřeší, může Česká republika ztratit konkurenceschopnost v produkci biometanu, v níž má přitom vysoký potenciál.“

Jasně definovanou podporou navíc docílíme toho, aby zůstal vyrobený plyn na domácím trhu, a přispěl ke snižování národní uhlíkové stopy,” uzavírá Tomáš Voltr.

O skupině EFG:

Investiční skupina Energy financial group a. s. (EFG) prostřednictvím svých dceřiných společností buduje a provozuje od roku 2016 projekty zaměřené na produkci energií z obnovitelných zdrojů. Je českým lídrem v segmentu energetického zpracování biologicky rozložitelných odpadů a úpravy bioplynu na biometan, který je využitelný v běžné plynárenské soustavě i jako pokročilé palivo BioCNG. Její odpadová biometanová stanice EFG Rapotín BPS u Šumperka je jedním z prvních zařízení svého druhu v České republice. Energy financial group dále vlastní a provozuje biometanovou stanici EFG Vyškov BPS vybavenou nejmodernější technologií a elektrárnu MOSTEK energo. K jejím dalším projektům se řadí EFG Green energy zajišťující přímý prodej „zelené“ energie koncovým zákazníkům a „Třídím gastro“ umožňující městům a obcím separaci gastroodpadu z domácností a jeho následné energetické zpracování v ekologických provozech EFG. Společnost v rámci vzdělávacího projektu EFG Educa pořádá pro školy interaktivní semináře zaměřené na třídění odpadů a ochranu životního prostředí. V roce 2024 chystá EFG spuštění provozu bioplynové stanice ve Vysokém Mýtě.

Pro více informací kontaktujte:

Kamila Žitňáková

Crest Communications, a.s.

Ostrovní 126/30

110 00 Praha 1

gsm: + 420 725 544 106

e-mail: kamila.zitnakova@crestcom.cz

<https://www.crestcom.cz/cz/tiskova-zprava?id=5311>